

Otrdiena, 2020. gada 20. oktobris

IETEIKUMI

EIROPAS PARLAMENTS

P9_TA(2020)0278

Ieteikums Padomei un PV/AP par pastāvīgās strukturētās sadarbības (PESCO) īstenošanu un pārvaldību**Eiropas Parlamenta 2020. gada 20. oktobra ieteikums Padomei un Komisijas priekšsēdētājas vietniekam / Savienības Augstajam pārstāvim ārlietās un drošības politikas jautājumos par pastāvīgās strukturētās sadarbības (PESCO) īstenošanu un pārvaldību (2020/2080(INI))**

(2021/C 404/13)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienību (LES) un jo īpaši tā 36. pantu, 42. panta 6. punktu, 46. pantu un Protokolu (Nr. 10) par pastāvīgu strukturētu sadarbību,
- ņemot vērā Padomes 2017. gada 11. decembra Lēmumu (KĀDP) 2017/2315, ar ko izveido pastāvīgo strukturēto sadarbību (PESCO) un nosaka iesaistīto dalībvalstu sarakstu ⁽¹⁾,
- ņemot vērā Padomes 2018. gada 6. marta Lēmumu (KĀDP) 2018/340, ar ko izveido sarakstu ar projektiem, kurus attīstīs PESCO satvarā ⁽²⁾,
- ņemot vērā Padomes 2018. gada 25. jūnija Lēmumu (KĀDP) 2018/909, ar ko nosaka kopēju pārvaldes noteikumu kopumu PESCO projektiem ⁽³⁾,
- ņemot vērā Padomes 2018. gada 19. novembra Lēmumu (KĀDP) 2018/1797, ar ko groza un atjaunina Lēmumu (KĀDP) 2018/340, ar ko izveido sarakstu ar projektiem, kurus attīstīs PESCO satvarā ⁽⁴⁾,
- ņemot vērā Padomes 2019. gada 12. novembra Lēmumu (KĀDP) 2019/1909, ar kuru groza un atjaunina Lēmumu (KĀDP) 2018/340, ar ko izveido sarakstu ar projektiem, kurus attīstīs PESCO satvarā ⁽⁵⁾,
- ņemot vērā Padomes 2017. gada 13. novembra secinājumus par drošību un aizsardzību saistībā ar ES globālo stratēģiju,
- ņemot vērā Padomes 2018. gada 19. novembra secinājumus par drošību un aizsardzību saistībā ar ES globālo stratēģiju,
- ņemot vērā Padomes 2019. gada 17. jūnija secinājumus par drošību un aizsardzību saistībā ar ES globālo stratēģiju,
- ņemot vērā Padomes 2018. gada 15. oktobra Ieteikumu par secību, kādā izpildāmas ciešākās saistības pastāvīgās strukturētās sadarbības (PESCO) ietvaros, un ar ko nosaka precīzākus mērķus (2018/C374/01) ⁽⁶⁾,

⁽¹⁾ OV L 331, 14.12.2017., 57. lpp.⁽²⁾ OV L 65, 8.3.2018., 24. lpp.⁽³⁾ OV L 161, 26.6.2018., 37. lpp.⁽⁴⁾ OV L 294, 21.11.2018., 18. lpp.⁽⁵⁾ OV L 293, 14.11.2019., 113. lpp.⁽⁶⁾ OV C 374, 16.10.2018., 1. lpp.

Otrdiena, 2020. gada 20. oktobris

- ņemot vērā 2017. gada 16. marta rezolūciju par kopējas drošības un aizsardzības politikas konstitucionālajām, juridiskajām un institucionālajām sekām: Lisabonas līguma sniegtās iespējas (⁽⁷⁾),
 - ņemot vērā Ieroču tirdzniecības līgumu, kas stājās spēkā 2014. gada decembrī,
 - ņemot vērā Eiropas Revīzijas palātas 2019. gada septembra Apskatu Nr. 09/2019 “Eiropas aizsardzība”,
 - ņemot vērā Reglamenta 118. pantu,
 - ņemot vērā Ārlietu komitejas ziņojumu (A9-0165/2020),
- A. tā kā saskaņā ar LES 42. panta 2. punktu kopējā drošības un aizsardzības politika (KDAP) ietver pakāpenisku kopējas ES aizsardzības politikas izstrādi, un tā rezultātā, ja Eiropadome par to vienprātīgi nolems, tiks ieviesta kopēja aizsardzība; tā kā PESCO ir svarīgs solis ceļā uz šī mērķa sasniegšanu;
- B. tā kā PESCO būtu jāizmanto nolūkā turpināt piemērot un pilnveidot LES 42. panta 7. punktā noteikto pienākumu sniegt savstarpēju atbalstu un palīdzību, par kuru atgādināts dalībvalstu kopīgajā paziņojumā Padomei un Savienības Augstajam pārstāvim ārlietās un drošības politikas jautājumos par PESCO, kuru 23 dalībvalstis parakstīja 2017. gada 13. novembrī, ar mērķi uzlabot dalībvalstu gatavību nodrošināt solidaritāti citai dalībvalstij, ja tā kļūst par bruņota uzbrukuma upuri savā teritorijā;
- C. tā kā saskaņā ar 1. panta a) punktu Protokolā (Nr. 10) par pastāvīgu strukturētu sadarbību, kas izveidota ar LES 42. pantu, viens no PESCO mērķiem ir panākt, lai dalībvalstis intensīvāk attīstītu savas aizsardzības kapacitātes, veicinot to ieguldījumu un attiecīgā gadījumā dalību daudznacionālos spēkos, galvenajās Eiropas aprīkojuma programmās un Eiropas Aizsardzības aģentūras darbībā;
- D. tā kā 10. protokola 1. panta b) punktā ir minēts, ka dalībvalstīm ir jābūt spējīgām “nodrošināt — vēlākais 2010. gadā — valsts līmenī vai daudznacionālu spēku sastāvā noteiktiem uzdevumiem sagatavotas kaujas vienības, kuras veidotas taktiskā līmenī kā kaujas vienības ar atbalsta elementiem, tostarp transportu un nodrošinājumu, un kuras 5 līdz 30 dienās ir spējīgas iesaistīties LES 43. pantā minēto misiju veikšanā, īpaši lai izpildītu Apvienoto Nāciju Organizācijas pieprasījumu, un kuru uzturēšanās operācijas rajonā ir iespējama sākotnēji 30 dienas, ko vēlāk var pagarināt līdz 120 dienām”; tā kā 1. panta b) punkts ir jāpārskata, lai adekvāti reaģētu uz sarežģīto ģeopolitisko vidi; tā kā dalībvalstis joprojām ir tālu no šī mērķa sasniegšanas;
- E. tā kā dažādo pieaugošo apdraudējumu kontekstā vairāk nekā jebkad ir nepieciešams izstrādāt ES kopēju aizsardzības stratēģiju;
- F. tā kā ES globālās stratēģijas mērķi drošības un aizsardzības jomā attiecas uz krīzes pārvaldību un spēju veidošanu partnervalstīs nolūkā aizsargāt Eiropu un tās iedzīvotājus; tā kā neviena dalībvalsts nevar sevi aizsargāt viena pati, jo drošības un aizsardzības apdraudējumi, ar kuriem saskaras ES un kuri ir vērsti pret tās pilsoņiem, teritorijām un infrastruktūru, ir kopīgi daudzpusīgi draudi un viena dalībvalsts pati tos nevar novērst; tā kā efektīva ES sistēma resursu efektīvai, saskaņotai, stratēģiskai un kopīgai izmantošanai uzlabotu ES vispārējo drošības un aizsardzības līmeni un ir vajadzīga vairāk nekā jebkad, jo drošības vide strauji pasliktinās; tā kā, lai labāk cīnītos pret hibrīddraudiem, ir vajadzīgi pastiprināti centieni sadarboties kiberaizsardzības jomā, piemēram, informācijas apmaiņa, apmācība un operatīvais atbalsts;
- G. tā kā galvenie PESCO dalībnieki ir iesaistītās dalībvalstis, kuras nodrošina spējas KDAP īstenošanai (LES 42. panta 1. punkts un 42. panta 3. punkts) un kuras šīs spējas izvietojumā ES operācijās un misijās, kur Padome tām uztic uzdevumu izpildi saskaņā ar Savienības tiesisko regulējumu (LES 42. panta 1., 4. un 5. punkts, 43. un 44. pants), kā arī attiecīgā gadījumā cita starpā attīsta savas aizsardzības spējas Eiropas Aizsardzības aģentūras satvarā (LES 42. panta 3. punkts un 45. pants);

(⁷) OV C 263, 25.7.2018., 125. lpp.

Otrdiena, 2020. gada 20. oktobris

- H. tā kā *PESCO* ilgtermiņa redzējums ir nodrošināt Savienībai operatīvo spēju, izmantojot militāros līdzekļus, ko papildina civilie līdzekļi, lai panāktu saskaņotu pilna spektra spēku paketi, kura dalībvalstīm būtu pieejama saistībā ar militāro KDAP; tā kā ar *PESCO* būtu jāuzlabo ES spēja darboties kā starptautiskam drošības garantam, lai efektīvi un uzticību raisošā veidā sekmētu starptautisko, reģionālo un Eiropas drošību, arī novēršot nedrošības importu, un palielinātu sadarbību nolūkā aizsargāt ES iedzīvotājus un maksimāli palielinātu aizsardzības izdevumu efektivitāti, samazinot dublēšanos, nevajadzīgu spēju un nekoordinētu iepirkumu;
- I. tā kā saskaņā ar Padomes Lēmumu (KĀDP) 2017/2315, ar ko izveido *PESCO*, uzlabojot dalībvalstu aizsardzības spējas, iegūs arī NATO, ievērojot vienoto spēku principu, ja netiks pieļauta dublēšanās un ja prioritāte tiks piešķirta sadarbībai, vienlaikus aliansē tiks pastiprināts Eiropas pilārs un tādējādi tiks reaģēts uz atkārtotiem aicinājumiem pēc līdzsvarotākas transatlantiskās sloga sadales; tā kā NATO joprojām ir daudzu dalībvalstu drošības arhitektūras stūrakmens;
- J. tā kā ar *PESCO* ir izveidots saistošs satvars iesaistītajām dalībvalstīm, kuras apņēmas pastāvīgi un strukturēti kopīgi ieguldīt, plānot, attīstīt un darbināt aizsardzības spējas Savienības satvarā, uzņemoties 20 saistības piecās LES noteiktajās jomās; tā kā šīm saistībām vajadzētu būt pārejai no vienkāršas sadarbības aizsardzības jomā uz dalībvalstu aizsardzības spēku pilnīgu sadarbību un uzlabošanu, izmantojot divpusējas savstarpēji izdevīgas partnerības; tā kā *PESCO* sekretariāts šīs saistības katru gadu izvērtē valstu īstenošanas plānos un iesaistītās dalībvalstis var apspriesties ar sekretariātu; tā kā, neraugoties uz šīm saistībām, *PESCO* nolūkiem nav izveidots efektīvs atbilstības mehānisms; tā kā *PESCO* projekti būtu jāīsteno tā, lai tie atspoguļotu rūpnieciskās spējas, dublēšanās problēmas vai iesaistīto dalībvalstu budžeta ierobežojumus; tā kā būtu jāuzlabo *PESCO* atbilstības mehānisms;
- K. tā kā iesaistītajām dalībvalstīm jāparāda politiskā apņemšanās izpildīt 20 saistības, kuras tās ir uzņēmušas; tā kā militāro spēju plānošanas cikli parasti ilgst vairāk nekā trīs gadus; tā kā valstu pašreizējos militāro spēju plānošanas ciklus lielākoties virza iepriekš noteiktais NATO aizsardzības plānošanas process; tā kā būtu jāpanāk lielāks progress attiecībā uz *PESCO* būtisku iekļaušanu valsts aizsardzības plānošanas procesos, lai nodrošinātu iesaistīto dalībvalstu spēju pabeigt *PESCO* projektus;
- L. tā kā *PESCO* sākotnēji tika iecerēta kā inovatīvs pasākums, kurā piedalās dalībvalstis, kas vēlas un spēj uzlabot savu sadarbību aizsardzības jomā nolūkā sasniegt vērienīgākus mērķus; tā kā 25 iesaistīto dalībvalstu līdzdalība nedrīkst nozīmēt, ka *PESCO* tiks ierobežota ar mazākā kopsaucēja pieeju; tā kā iesaistīto dalībvalstu skaits liecina par gatavību ciešāk sadarboties drošības un aizsardzības jomā;
- M. tā kā pirmajās trijās *PESCO* projektu kārtās ir izstrādāti un pieņemti 47 projekti; tā kā šobrīd neviens no tiem nav īstenots; tā kā pirmās kārtas projekti būtībā ir spēju veidošanas projekti, kuros ir iekļauts maksimāls dalībvalstu skaits; tā kā *PESCO* projektu iekļaujošais raksturs nedrīkst mazināt iesaistīto dalībvalstu augsta līmeņa mērķus; tā kā ir svarīgi, lai *PESCO* pievērstos projektiem, kas sniedz reālu pievienoto vērtību;
- N. tā kā, šķiet, nav vispārējas kopējas loģikas, kas vienotu 47 *PESCO* projektus; tā kā pašreizējā projektu sarakstā trūkst saskaņotības, vēriena, stratēģiskas ambīcijas, neļaujot novērst acīmredzamākos trūkumus attiecībā uz spējām, un nav pienācīgi vai pilnībā risināti kritiskie trūkumi, kas konstatēti pamatmērķa procesā, izmantojot Spēju attīstības plānu (CDP) un koordinēto ikgadējo pārskatu par aizsardzību (CARD); tā kā viens no šiem projektiem ir apturēts, lai izvairītos no nevajadzīgas dublēšanās; tā kā citos projektos nav panākts pietiekams progress vai pastāv risks, ka tos varētu apturēt, un aptuveni 30 projektu joprojām ir koncepcijas izstrādes un sagatavošanas posmā; tā kā vērienīgu militāro spēju projektu izstrādei var būt vajadzīgs līdz pat 10 gadu; tā kā lielākajai daļai *PESCO* projektu ir tādi paši trūkumi kā EAF un NATO;

Otrdiena, 2020. gada 20. oktobris

- O. tā kā paredzams, ka *PESCO* otrā kārtā sāksies 2021. gadā; tā kā šī otrā kārtā nodrošinās konkrētus un būtiskus rezultātus, kas nozīmē, ka ir jānosaka projektu prioritātes;
- P. tā kā daži *PESCO* projekti ir vērsti uz operatīvo izvietošanu, piemēram, *EUFOR* operāciju bāze reaģēšanai krīžu situācijās (*EUFOR CROC*), militārā mobilitāte un loģistikas centru tīkls, savukārt citi ir vairāk vērsti uz militāro spēju attīstību, piemēram, Kiberdrošības ātrās reaģēšanas vienības un savstarpēja palīdzība kiberdrošības jomā (*CRRT*); tā kā ir vajadzīgas abas pieejas, lai dotu izšķirošu ieguldījumu virzībā uz ES kopēju integrētu drošības un aizsardzības stratēģiju;
- Q. tā kā tikai pašiem stratēģiskākajiem *PESCO* projektiem ir potenciāls dot izšķirošu ieguldījumu Savienības stratēģiskajā autonomijā un saskaņota pilna spektra spēku kopuma izveidē;
- R. tā kā galvenie Eiropas aizsardzības projekti, piemēram, nākotnes gaisa kaujas sistēma (*FCAS*) un galvenā sauszemes kaujas sistēma (*MGCS*), *PESCO* darbības jomā pašlaik neietilpst;
- S. tā kā ir būtiski noteikt prioritātes un novērst spēju nepilnības, kas konstatētas *CDP*, un balstīties uz *CARD* ar mērķi palielināt Eiropas stratēģisko autonomiju;
- T. tā kā tikai dažos no pašreizējiem *PESCO* projektiem ir pietiekami novērstas spēju nepilnības, kuras konstatētas *CDP* un *CARD*, vai jau ir pietiekami ņemti vērā mērķi attiecībā uz lielas ietekmes spējām, kas izriet no *CDP*, un tas būtu jāuzskata par prioritāti;
- U. tā kā vēl vairāk jāuzlabo *PESCO*, *CARD*, valstu īstenošanas plānu (*NIP*) un *CDP* savstarpējā saskaņotība, konsekvence un savstarpējā papildināšana;
- V. tā kā 21 iesaistītā dalībvalstī, kuras ir ES NATO dalībvalstis, valsts aizsardzības plānošanas procesus virza NATO aizsardzības plānošanas process (*NDPP*);
- W. tā kā būtu pēc iespējas drīzāk jāpanāk, ka dalībvalstu nacionālās prioritātes, ES prioritātes un NATO prioritātes ir savstarpēji papildinošas, kad tas ir atbilstoši un būtiski; tā kā ES un NATO prioritātēm vajadzētu būt labāk savstarpēji saskaņotām, lai tiktu sasniegti ES spēju mērķi;
- X. tā kā, ņemot vērā abu organizāciju atšķirīgo būtību un attiecīgos pienākumus, *PESCO* vajadzētu būt efektīvam un papildinošam instrumentam, ar kura palīdzību var īstenot spēju attīstības prioritātes un nodrošināt ES noteiktās militārās spējas, un tā var dot ieguldījumu NATO mērķu sasniegšanā;
- Y. tā kā saistībā ar ES globālo stratēģiju īpaša aizsardzības un drošības stratēģija, piemēram, vairākos Parlamenta ziņojumos ierosinātā ES drošības un aizsardzības baltā grāmata, varētu veicināt kopīgu izpratni par pašreizējiem un nākotnes izaicinājumiem un sniegt svarīgas norādes par *PESCO* un *CDP*, kas izriet no izpratnes par stratēģiskiem mērķiem un darbībām, kuras jāveic ilgtermiņā;
- Z. tā kā pašlaik *PESCO* projekti ir atkarīgi no 25 iesaistīto dalībvalstu finansiālā ieguldījuma; tā kā sagaidāms, ka Covid-19 pandēmijas rezultātā valstu aizsardzības budžeti tiks samazināti; tā kā paradoksālā kārtā vairāki no pašreizējiem 47 *PESCO* projektiem, attiecīgi finansēti, varētu uzlabot dalībvalstu sagatavotību gadījumā, ja rastos vēl kāda plaša mēroga sabiedrības veselības krīze, piemēram, militārā mobilitāte, Eiropas Medicīnas komandcentrs un daudzi citi projekti jomās, kas saistītas ar loģistiku un transportu, veselības aprūpi, katastrofu seku likvidēšanu, sagatavotību uzbrukumiem, kuros tiek izmantoti ķīmiskie, bioloģiskie, radioloģiskie un kodolieroči (*CBRN*), un cīņu pret ļaunprātīgām kiberdarbībām un naidīgām dezinformācijas kampaņām; tā kā finansējuma samazināšana stratēģiskajām spējām, kas pašlaik trūkst ES un tās dalībvalstīm, arī vājinātu to spēju kopīgi cīnīties pret turpmākām pandēmijām, *CBRN* draudiem un citiem neprognozējamiem riskiem ar lielu starptautisku ietekmi;
- AA. tā kā divējāda lietojuma transporta infrastruktūras finansēšana nodrošinās ieguvumus gan civilajai, gan militārajai mobilitātei, un tā kā, īstenojot saskaņotas administratīvās procedūras, resursi varētu tikt virzīti pa pienācīgiem piegādes ceļiem visā ES un tas palīdzētu veidot kopēju drošības un aizsardzības vidi;

Otrdiena, 2020. gada 20. oktobris

- AB. tā kā *PESCO* un topošajam EAF ir jābūt savstarpēji papildinošiem un tā kā to savstarpējās saiknes ir jāattīsta turpmāk, lai nodrošinātu kritiskas spējas, kā noteikts *CDP*;
- AC. tā kā, ņemot vērā izredzes saņemt līdzfinansējumu pētniecības un izstrādes spējām, kas izriet no dažiem *PESCO* projektiem, izmantojot topošo EAF, iesaistītās dalībvalstis izstrādā vairāk priekšlikumu un notiek intensīvākā apmaiņa un sadarbība; tā kā visos priekšlikumos ir jāņem vērā ES kopējās stratēģiskās intereses;
- AD. tā kā atsevišķos gadījumos trešo valstu dalība atsevišķos *PESCO* projektos ar nosacījumu, ka tās atbilst saskaņotam politisku, nozīmīgu un juridisku nosacījumu kopumam, varētu būt Savienības stratēģiskajās interesēs, jo īpaši ja ir runa par tehnisko zināšanu vai papildu spēju nodrošināšanu, kā arī stratēģisku partneru gadījumā; tā kā nevienas trešās valsts dalība *PESCO* projektos nedrīkstētu iedragāt mērķi veicināt ES *KDAP*;
- AE. tā kā trešo valstu dalība var notikt tikai izņēmuma gadījumos, katru gadījumu izskatot atsevišķi un pēc ES dalībvalstu uzaicinājuma; tā kā jebkādi šādi dalībai būtu jāsniedz pievienotā vērtība dažiem projektiem un jāveicina *PESCO* un *KDAP* stiprināšana un stingrāku saistību izpilde, ievērojot ļoti stingrus nosacījumus un pamatojoties uz iedibinātu un efektīvu savstarpīgumu;
- AF. tā kā jau sen bija jāparaksta nolīgums par trešo valstu dalību *PESCO* projektos;
- AG. tā kā attiecībā uz Politikas un drošības komitejas (*PDK*) pašreizējo lomu *PESCO* un spēju attīstības kontekstā Parlaments jau ir norādījis, ka "LES 38. pantā minētās *PDK* pilnvaras ir jāinterpretē šauri";
- AH. tā kā *PESCO* pārvaldību nodrošina iesaistītās dalībvalstis; tā kā *PESCO* sekretariātam būtu jāturpina sekmēt sadarbību ar citiem ES dalībniekiem saistībā ar iespējamu sinerģiju ar citiem ES instrumentiem un iniciatīvām, lai nodrošinātu pārredzamību un iekļautību un lai izvairītos no nevajadzīgas dublēšanās;
- AI. tā kā dalībvalstu sadarbības padziļināšanai aizsardzības jomā ES līmenī būtu jāiet roku rokā ar dalībvalstu parlamentu un Eiropas Parlamenta kontroles pilnvaru pastiprināšanu;
- AJ. tā kā Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumentam būtu jākoncentrējas uz projektiem, kas saistīti ar militāro mobilitāti un sadarbību, kas ir izšķiroši svarīgi neparedzētu konfliktu un krīžu gadījumā; tā kā ar *PESCO* būtu jāpalīdz izveidot efektīvu Šengenas zonas militāro mobilitāti, kuras mērķis būtu samazināt procedūru apjomu uz robežām un atstāt tikai absolūti nepieciešamos infrastruktūras slogus; tā kā šajā sakarībā būtu atzinīgi jāvērtē projekts *Rail Baltica*, kas ir būtisks Baltijas valstu integrācijai Eiropas dzelzceļa tīklā, un būtu jānodrošina tā pilnīga efektivitāte;
- AK. tā kā šajā saistībā *PESCO* var palīdzēt panākt lielāku saskaņotību, koordinētību un sadarbību drošības un aizsardzības jomā un konsolidēt Savienības solidaritāti, kohēziju un noturīgumu;
- AL. atgādina, ka Parlamentam kopīgi ar Padomi būtu jāveic likumdošanas un ar budžetu saistītas funkcijas, kā arī politiskās kontroles un padomdevēja funkcijas, kā noteikts Līgumos;
- AM. tā kā Parlaments aicina Komisijas priekšsēdētājas vietnieku / Savienības Augsto pārstāvi ārlietās un drošības politikas jautājumos nosūtīt gada ziņojumu par *PESCO* īstenošanu,
- AN. tā kā iesaistīto dalībvalstu kopīgie pētniecības un izstrādes centieni *PESCO* ietvaros ļaus panākt ievērojamu progresu tehnoloģiju attīstībā, kas savukārt Savienībai nodrošinās konkurētspēju moderno aizsardzības spēju jomā,
1. iesaka Padomei un Komisijas priekšsēdētājas vietniekam / Savienības Augstajam pārstāvim ārlietās un drošības politikas jautājumos:

Otrdiena, 2020. gada 20. oktobris

- a) informēt un apspriesties ar Parlamentu par *PESCO* pārskatīšanu un nodrošināt, ka saskaņā ar LES 36. pantu Parlamenta viedoklis tiek pienācīgi ņemts vērā, sevišķi pirmās *PESCO* kārtas pašreizējā stratēģiskā pārskata kontekstā, kuru pabeigs 2020. gadā, lai nodrošinātu lielāku pārskatatbildību, pārredzamību un kontroli;
- b) uzsver, ka ir svarīgi prioritāri turpināt strādāt pie konfliktu risināšanas;
- c) īstenot Savienības stratēģisko redzējumu un definēt kopīgus draudus, cita starpā īstenojot 2016. gada ES globālajā stratēģijā noteiktos vārdnīcas mērķus, tostarp pašreizējā stratēģiskā kompasa darbā, kas jāpaveic sadarbībā ar visām attiecīgajām ieinteresētajām personām un iestādēm, kā arī pastiprināt *PESCO* operatīvo dimensiju;
- d) pamatojoties uz diskusijas rezultātiem par stratēģisko kompasu, pēc iespējas ātrāk sagatavot pilnvērtīgu ES drošības un aizsardzības balto grāmatu; pieņemt zināšanai to, ka stratēģiskā kompasa pirmie rezultāti ir gaidāmi 2022. gada pirmajā pusgadā;
- e) nodrošināt sinerģijas ietekmi un saskaņotību starp dažādām ES aizsardzības iniciatīvām un operācijām;
- f) ar mērķorientētiem priekšlikumiem un atbilstīgu komunikāciju mudināt iesaistītās dalībvalstis uztvert aizsardzību nevis tikai un vienīgi kā valsts mēroga jautājumu, bet vairāk kā Eiropas mēroga jautājumu, un veikt strukturētus centienus biežāk pirmkārt izmantot Eiropas sadarbības pieeju, jo neviena iesaistītā dalībvalsts viena pati nespēj novērst konstatētos spēju trūkumus; mudināt iesaistītās dalībvalstis un vispārīgāk ES dalībvalstis nākamajos gados nesamazināt aizsardzības izdevumus un sevišķi finansiālo iesaisti Eiropas sadarbības projektos;
- g) palielināt ES budžeta mērķus aizsardzības spēju stiprināšanai, jo īpaši ar pietiekamu EAF un plānotās militārās mobilitātes finansējumu nākamajā daudzgadu finanšu shēmā (DFS);
- h) nodrošināt, ka *PESCO* tiek efektīvi izmantota kā instruments virzībā uz ilgtspējīgu un efektīvu ES sadarbību aizsardzības jomā, uzlabojot iesaistīto dalībvalstu aizsardzības spējas un sadarbību kā kopīgu mērķi, jo īpaši attiecībā uz spēku pieejamību, sadarbību, elastību un izvietojamību saskaņā ar mērķi panākt lielāku ES stratēģisko autonomiju, vienlaikus saglabājot ciešu sadarbību starp iesaistītajām dalībvalstīm, kas to vēlas, palielinot ES un NATO sadarbību attiecībā uz ES un NATO dalībvalstīm un uzturot ciešu sadarbību ar citiem starptautiskajiem partneriem;
- i) nodrošināt, ka no *PESCO* projektiem izrietošo spēju finansējums, kas tiek piešķirts no EAF, ir vērst uz konkrētu skaitu stratēģisku galveno projektu saskaņā ar *CDP* prioritātēm nolūkā maksimāli palielināt tā ietekmi; nodrošināt, ka *PESCO* projektu atlase atbilst *CDP* mērķiem attiecībā uz lielas ietekmes spējām;
- j) norāda, ka Parlaments kopīgi ar Padomi veic likumdošanas un ar budžetu saistītas funkcijas, kā arī politiskās kontroles un padomdevēja funkcijas, kā noteikts Līgumos;
- k) tieši *PESCO* projekta ciklā iekļaut saikni starp *PESCO*, Eiropas aizsardzības rūpniecības attīstības programmu (*EDIDP*) un EAF, lai efektīvāk sekmētu Savienības mērķu sasniegšanu drošības un aizsardzības jomā; pieprasīt dokumentāciju par katru projektu, pirms notiek atlase pēc budžeta kritērijiem;
- l) koncentrēt *PESCO* centienus uz projektiem, kuru mērķis ir sistemātiski stiprināt militāro KDAP,
 - i) kas, tieši reaģējot uz operācijās iesaistīto Eiropas bruņoto spēku vajadzībām, palīdz novērst būtiskus spēju trūkumus ar lielāku uzsvāri uz operatīvo darbību,
 - ii) kas ir ar stratēģisku un integrējošu dimensiju, piemēram, *EUFOR CROC*, militārā mobilitāte, loģistikas centru tīkls vai *CRRT*, vai

Otrdiena, 2020. gada 20. oktobris

- iii) kas attiecīgā gadījumā rada papildu sinerģiju un apjomradītu ietekmi;
- m) orientēt *PESCO* uz strukturētiem projektiem, kuriem ir patiesa Eiropas stratēģiskā dimensija, tādējādi stiprinot Eiropas aizsardzības rūpniecisko un tehnoloģisko bāzi;
- n) uzsvērt to, ka neliels skaits stratēģisku projektu, jo īpaši stratēģiskie veicinātāji (vadība un kontrole, transports, izlūkdati), ir svarīgi un tiem būtu jāpiešķir prioritāte, jo tie veido pamatu integrētākai Eiropas aizsardzībai;
- o) pieņemt zināšanai, ka *PESCO* izveide atbilstīgi Lisabonas līgumam tika uztverta kā progresīva sistēma, kurā piedalās dalībvalstis, kas vēlas apvienot resursus un spējas, lai panāktu vērienīgus kopējus mērķus drošības un aizsardzības jomā; ņemt vērā to, ka Savienībai ir pakāpeniski jāattīsta kopēja sistēma, par kuru būtu atbildīgs Komisijas priekšsēdētājas vietnieks / Savienības Augstais pārstāvis ārlietās un drošības politikas jautājumos un kurā dalībvalstis veiktu savas nacionālās aizsardzības politikas pārskatus, dalītos ar rezultātiem un apvienotu izlūkdatus ar mērķi likt pamatus patiesai Eiropas aizsardzībai;
- p) šajā sakarībā atzīt, ka Komisijas politikās pamatnostādnes aizsardzības politikas jomā ir vērtīgas, jo īpaši saistībā ar nepieciešamību veikt drosmīgus pasākumus, lai virzītos uz patiesu Eiropas Aizsardzības savienību, un izstrādāt integrētu un visaptverošu pieeju ES drošības jomā; uzskatīt, ka Komisijas jaunā Aizsardzības rūpniecības un kosmosa ģenerāldirektorāta izveidei būtu jāsekmē lielāka saskaņotība, godīga sadarbība un integrēta koordinācija dalībvalstu aizsardzības spēju izveidē, kā arī būtu jāpalīdz stiprināt ES militāro infrastruktūru un uzlabot ES rūpniecības un iekšējā tirgus efektivitāti;
- q) atzīt, ka Parlamentam vajadzētu būt svarīgai lomai KDAP īstenošanas un novērtēšanas pārbaudē un uzraudzībā; pilnībā informēt Parlamentu un apspriesties ar to par pašreizējo stratēģisko pārskatu attiecībā uz *PESCO* pirmo posmu, kas beigsies 2020. gadā; uzskatīt, ka dalībvalstu sadarbības palielināšanai aizsardzības jomā ES līmenī būtu jāiet roku rokā ar Parlamenta kontroles pilnvaru pastiprināšanu;
- r) censties panākt, ka galvenās spējas, piemēram, topošās galvenās sauszemes, jūras, gaisa, IT un citas platformas, kas paredzētas dalībvalstu bruņotajiem spēkiem, tiek iekļautas *PESCO* vai ka vajadzības gadījumā tās vismaz ir ar *PESCO* cieši saistītas, lai:
- i) palielinātu militārās KDAP operatīvo gatavību un
 - ii) nodrošinātu, ka *PESCO* centieni papildina esošās spējas un tiek izmantoti tā, lai novērstu esošos trūkumus un kompensētu piekaitāmās izmaksas;
- s) izstrādāt inovatīvus stimulus, lai uzlabotu KDAP misiju un operāciju sadarbību un izvietošanu;
- t) palielināt investīcijas civilajā transporta infrastruktūrā, kas ir savienojama ar militārajai mobilitātei domāto plānošanu;
- u) saistībā ar ES kaujas grupu sistēmas reformu izpētīt iespēju tai piemērot *PESCO*, lai palielinātu tās operatīvo spēju, modularitāti un reaģētspēju, izveidojot pastāvīgas daudznacionālas vienības, kuru mērķis ir pildīt LES 43. panta 1. punktā noteiktos militāros uzdevumus un uzlabot ES spēju veikt krīzes pārvaldības operācijas, tostarp vissarežģītākās, piemēram, miera atjaunošanas operācijas, un izmantot tās kā stratēģiskus ārpus operāciju zonas izvietotus rezerves spēkus;
- v) atbalstīt un attiecīgā gadījumā veicināt *PESCO* projektu sagrupēšanu spēju kopās un novērtēt to stratēģisko nozīmi, paturot prātā mērķi sasniegt pilna spektra spēku kopumu, un koncentrēt centienus uz projektiem, kuriem ir vislielākais potenciāls panākt Eiropas stratēģisko autonomiju; pārskatīt pašreizējo 47 projektu sarakstu un ar iesaistīto dalībvalstu piekrišanu vai nu apvienot projektus kopās, vai atcelt tos, kas nepanāk pietiekamu progresu vai nesniedz pietiekamus savstarpējos ieguvumus Eiropas Savienībai;

Otrdiena, 2020. gada 20. oktobris

- w) veicināt atbilstību 20 PESCO saistībām, nosakot skaidru un vienkāršu atbilstības kritēriju definīciju un nodrošinot, ka turpmākie projektu priekšlikumi pievēršas konkrētai ES spēju attīstības prioritātei; nodrošināt, ka jebkādu projektu progresa pārskatu pamatā ir skaidri un pārredzami kritēriji, arī ja ir piešķirts līdzfinansējums no EDIDP/topošā EAF; nodrošināt, ka šādi kritēriji kalpo par indikatoriem visām dalībvalstīm, kas piedalās PESCO projektos; nodrošināt, ka iesaistītās dalībvalstis turpmāk valsts īstenošanas plānos sniedz kvalitatīvāku un detalizētāku informāciju, izklāstot, kā tās plāno izpildīt 20 PESCO saistības;
- x) uzlabot ES aizsardzības plānošanas un attīstības instrumentu un iniciatīvu saskaņotību; izmantot sinerģiju starp PESCO projekta ciklu un citiem aizsardzības spēju procesiem, piemēram, ES pamatmērķa procesu, CDP un CARD, lai nodrošinātu, ka tiek iesniegti mērķorientētāki, pārdomātāki, labāk izstrādāti un labāk strukturēti projekti; nodrošināt, ka iesniegšanas cikls ļauj sinhronizēt vairāku Eiropas iniciatīvu, tostarp EAF, īstenošanu;
- y) mudināt iesaistītās dalībvalstis integrēt CDP savos valstu aizsardzības plānošanas procesos, lai palīdzētu novērst trūkumus saistībā ar spējām;
- z) atkārtoti apstiprināt PESCO sekretariāta kā vienota kontaktpunkta centrālo lomu attiecībā uz visiem projektiem un aicināt sekretariātu regulāri informēt Parlamentu par projektu virzību visu ieinteresēto personu interesēs, izmantojot informāciju, ko ir savākusi(-šas) par projektu koordināciju atbildīgā(-ās) dalībvalsts(-is); mudināt iesaistītās dalībvalstis turpināt iesaistīties efektīvākā dialogā ar PESCO sekretariātu par valstu īstenošanas plānu pārskatīšanu un atjaunināšanu;
- aa) aicināt iesaistītās dalībvalstis nodrošināt taustāmu progresu pašreizējo PESCO projektu īstenošanā;
- ab) precizēt Politikas un drošības komitejas lomu PESCO procesā, kas nav paredzēta LES, un šajā sakarībā nodrošināt Eiropas Savienības Militārās komitejas (ESMK) svarīgo lomu, sniedzot *ad hoc* militārās konsultācijas Komisijas priekšsēdētājam / Savienības Augstajam pārstāvim ārlietās un drošības politikas jautājumos;
- ac) iesaistīt ESMK darbā, kas tiek veikts, lai noteiktu pilna spektra spēku kopumu;
- ad) izskatīt iespēju izveidot ES Aizsardzības padomi, pamatojoties uz pašreizējo Ārlietu padomi aizsardzības ministru formātā, kas ir arī EAA ministru valde un ES aizsardzības ministru PESCO formāts, lai vajadzības gadījumā garantētu prioritāšu noteikšanu attiecībā uz resursiem un efektīvu sadarbību un integrāciju dalībvalstu starpā;
- ae) precizēt vai definēt saikni starp PESCO pārvaldību un EAF pārvaldību un *ex post* kontroles procesā informēt Parlamentu par EAF finansējumu PESCO projektiem;
- af) apsvērt iespēju mainīt PESCO projektu iesniegšanas ciklu, kā to ir pieprasījušas dažas iesaistītās dalībvalstis, lai panāktu, ka šie projekti ir mērķorientētāki, pārdomātāki un labāk strukturēti;
- ag) precizēt noteikumus par trešo personu līdzdalību PESCO, ņemot vērā to, cik svarīga ir ES lēmumu pieņemšanas autonomija un pilnīga savstarpība, un pieņemot, ka vislielāko labumu ES var dot pieeja, kas paredz katru gadījumu izskatīt atsevišķi, ņemot vērā:
 - i) vajadzību izstrādāt un pieņemt vispusīgu pamatdokumentu, kas reglamentēs turpmāko sadarbību ar trešām personām PESCO projektos, un
 - ii) to, ka lēmumu pieņemšanas process attiecībā uz trešo personu dalību būtu jānodrošina katra PESCO projekta līmenī;

Otrdiena, 2020. gada 20. oktobris

- ah) mudināt, lai turpmāko *PESCO* projektu priekšlikumu pamatā būtu “nākotnes apdraudējumi”; stiprināt partnerību ar NATO, ANO, Āfrikas Savienību un citām organizācijām; nodrošināt, ka visos attiecīgajos *PESCO* projektu aspektos tiek apsvērta MVU iesaiste un iekļaušana;
- ai) nodrošināt, ka *PESCO* projekti palīdz attīstīt un palielināt iesaistīto dalībvalstu rūpniecisko spēju nanotehnoloģiju, superdatoru, mākslīgā intelekta, dronu tehnoloģiju, robotikas un citās jomās, kas savukārt nodrošinās Eiropas pašattīstību un neatkarību no ārvalstu importētājiem šajās jomās, kā arī sekmēs jaunu darbvietu radīšanu;
- aj) ņemt vērā to, ka Covid-19 pandēmija ir parādījusi, ka Savienībai nav pietiekamas kompetences veselības aprūpes jomā; atzīt, ka vienlaicīgi ir jāizveido ES kopējā aizsardzības stratēģija, lai reaģētu uz uzbrukumu ES robežām un teritorijām, un ka *PESCO* ir pozitīvs solis ceļā uz šī mērķa sasniegšanu;
- ak) atzīt Eiropas bruņoto spēku izšķirošo nozīmi Covid-19 pandēmijas radīto problēmu risināšanā — gan veselības ārkārtas situācijas pārvaldībā, gan civilo misiju un operāciju atbalstīšanā, un faktu, ka tiem ir arī pārrobežu dimensija un solidaritātes funkcija; apzināties labumu, ko kopēju Eiropas spēju attīstībai šajā jomā varētu sniegt jauni, vērienīgi *PESCO* projekti, kas paplašinātu iepriekšējo projektu, galvenokārt Dislocējamās militāras katastrofu seku likvidēšanas spēju paketes un Eiropas Medicīnas komandcentra, veikto darbu;
- al) aicināt Padomi un iesaistītās dalībvalstis koncentrēties uz kiberneturību un sagatavot kolektīvu stratēģiju un procedūras par to, kā reaģēt uz kiberincidentiem, izmantojot *PESCO* projektus, lai dalībvalstīs izveidotu noturīgāku vidi;
- am) ņemt vērā Parlamenta nostāju attiecībā uz konferenci par Eiropas nākotni, ko tas pauda 2020. gada 15. janvāra rezolūcijā ⁽⁸⁾, proti, ka drošība un ES loma pasaulē būtu jāiekļauj iepriekš definētu, bet arvien papildināmu prioritāšu sarakstā, un atzīt, ka tā būtu iespēja iesaistīt pilsoņus debatēs par *PESCO* stiprināšanu un veidu, kā virzīties uz autonomu Savienības kopējo drošības un aizsardzības politiku;
2. uzdod priekšsēdētājam šo ieteikumu nosūtīt Padomei un Komisijas priekšsēdētājas vietniekam / Savienības Augstajam pārstāvim ārlietās un drošības politikas jautājumos.

⁽⁸⁾ Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0010.